

แผนชุมชน

เพื่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เทศบาลเมืองเขลางค์นคร
การพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีและเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

ชุมชนบ้านป่าแลว 2 หมู่ที่ 7 ตำบลพระบาท
อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง
จัดทำเมื่อเดือน กุมภาพันธ์ 2558
ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมเมื่อ

(ลงชื่อ) นิคม ชมภูแก้ว ประธานชุมชน
(นายนิคม ชมภูแก้ว)

ดำเนินการโดย คณะกรรมการชุมชนบ้านป่าแลว 2

คำนำ

การจัดทำแผนหมู่บ้าน/ชุมชน หรือแผนแม่บทหมู่บ้าน/ชุมชน เป็นกระบวนการเรียนรู้ และการมีส่วนร่วมของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชน โดยเริ่มจากการกระตุ้นจิตสำนึกและความรับผิดชอบของประชาชนในชุมชนให้มีจิตสาธารณะ แล้วร่วมกันคิด ร่วมกันจัดหา ร่วมกันเรียนรู้/วิเคราะห์ เพื่อให้รู้และเข้าใจตนเองโดยใช้กระบวนการชุมชน คือการสำรวจข้อมูลปัญหาและศักยภาพของชุมชน การวิเคราะห์สาเหตุ/แนวทางแก้ไข แล้วกำหนดอนาคตและทิศทางการพัฒนาตนเอง/ หมู่บ้านและชุมชนในลักษณะจากชุมชน โดยชุมชน และเพื่อชุมชนซึ่งเป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็ง และพึ่งตนเองอย่างยั่งยืนของชุมชน แผนชุมชนบ้านป่าแลว 2 ได้จัดทำโดยคณะกรรมการหมู่บ้านและชุมชน โดยได้รวบรวมข้อมูลของชุมชนด้านต่างๆ ตลอดจนสภาพปัญหาของชุมชน แล้วกำหนดทิศทางที่จะนำไปสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาชุมชนสู่อนาคตที่ชุมชนต้องการ ตลอดจนเป็นบทเรียนในการพัฒนาหมู่บ้านโดยภาพรวม ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและให้การสนับสนุนของส่วนที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นรูปธรรม

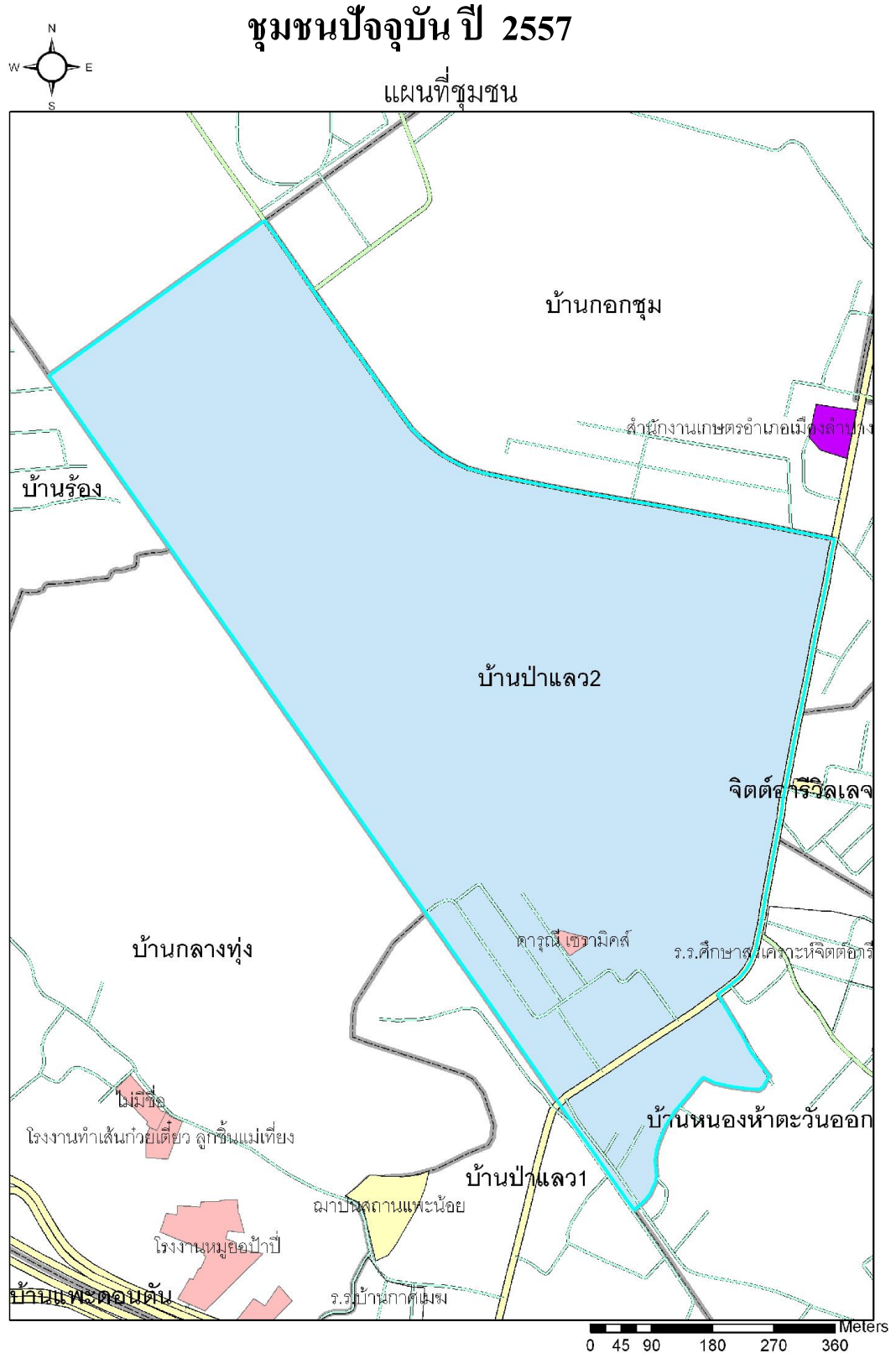
คณะกรรมการชุมชนป่าแลว 2

สารบัญ

ส่วนที่ 1	ข้อมูลทั่วไปของชุมชน ปฏิทินฤดูกาล	1-7
ส่วนที่ 2	ศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน จุดเด่นหรือจุดแข็งของชุมชน จุดอ่อนของชุมชน โอกาสของชุมชน ข้อจำกัดของชุมชน	8-12
ส่วนที่ 3	สภาพปัญหาและการวิเคราะห์ปัญหาของหมู่บ้าน/ชุมชน	13-16
ส่วนที่ 4	ยุทธศาสตร์การพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชน	17-18
ส่วนที่ 5	ภาคผนวก	19

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

- 1.1 แผนที่หมู่บ้าน/ชุมชน (แสดงข้อมูลคร่าวๆ เรือน, สถานที่สำคัญ, จุดที่ตั้งผู้นำ, หัวหน้าคุ้ม, คนพิการ, คนยากจน, และสิ่งแวดล้อมของชุมชน)

1.1 แผนที่หมู่บ้าน/ชุมชน (แสดงข้อมูลครัวเรือน, สถานที่สำคัญ, จุดที่ตั้งผู้นำ, หัวหน้าคุ้ม, คนพิการ, คนยากจน, และสิ่งแวดล้อมของชุมชน สิ่งที่จะเกิดขึ้นในปี พ.ศ.2558)

ชุมชนแห่งอนาคตปี 2558

วาดแผนผังชุมชน

1.2 ประวัติหมู่บ้าน/ชุมชน (บอกความเป็นมาของหมู่บ้าน,ที่มาของชื่อหมู่บ้าน,ผู้นำในการจัดตั้งหมู่บ้าน, จำนวนผู้นำหมู่บ้าน, และผู้นำหมู่บ้านปัจจุบัน)

จากการสอบถามผู้อยู่อาศัยในหมู่บ้าน เมื่อประมาณ 80 ปี ที่ผ่านมาได้สันนิษฐานว่า หมู่บ้านป่าแลวก่อตั้งเมื่อประมาณปี พ.ศ. 2465 ขณะนั้น ชาวบ้านตั้งบ้านเรือนประมาณ 10หลังคาเรือน ชาวบ้านส่วนใหญ่มีอาชีพเผาถ่าน ทำนา ทำสวนอ้อย ตีเหล็กมีรายได้ประมาณ 3-4 บาท น้ำที่ใช้บริโภคมาจากการขุดบ่อน้ำและลำคลอง ไม่มีไฟฟ้า ใช้ตะเกียงในการจุดหรือเทียนไข ถนนที่เชื่อมระหว่างตัวเมืองกับหมู่บ้านเป็นถนนลูกรัง ประมาณ พ.ศ. 2506 ชาวบ้านได้ร่วมลงชื่อขอไฟฟ้าเข้าหมู่บ้านและบ้านป่าแลวได้ใช้ไฟฟ้าก่อนหมู่บ้านใกล้เคียง เพราะหมู่บ้านป่าแลวอยู่ติดกับถนน ประมาณ พ.ศ. 2510 การสร้างถนนลาดยางมาต่อกว้างขนาด 2 เลน เชื่อมต่อจากตัวเมืองลำปางเมื่อ พ.ศ.2545 หมู่บ้านป่าแลว 2 ได้แยกตัวออกมาจากหมู่บ้านป่าแลว 1 โดยใช้ทางรถไฟเป็นแนวแบ่งเขต

1.3 ข้อมูลประชากร, อาชีพ, รายได้ จำนวนประชากร

- จำนวนครัวเรือน 110 ครัวเรือน
ประชากร 385 คน ชาย 182 คน หญิง 203 คน
- อาชีพหลัก (1) ข้าราชการ จำนวน 10 ครัวเรือน
(2) รับจ้างทั่วไป จำนวน 65 ครัวเรือน
(3) ค้าขาย จำนวน 30 ครัวเรือน
- อาชีพเสริม (1) ตีเหล็ก จำนวน 5 ครัวเรือน
(2)จำนวนครัวเรือน
(3)จำนวนครัวเรือน
(4)จำนวนครัวเรือน
- รายได้ภาคเกษตรเฉลี่ย 8,000 บาท/ครัวเรือน/ปี
- รายได้นอกภาคเกษตรเฉลี่ย 3,000 บาท/ครัวเรือน/ปี
- รายได้เฉลี่ยของประชากร (ตามเกณฑ์ จปฐ. ปี 2551) 2,500 บาท/คน/ปี
- ครัวเรือนยากจน (รายได้ไม่ถึง 23,000 บาท/คน/ปี) ปี 2551จำนวน 30 ครัวเรือน

1.4 ข้อมูลสภาพทั่วไปของหมู่บ้าน/ชุมชน

- พื้นที่อยู่อาศัยไร่ พื้นที่ทำการเกษตรไร่ ทำนาปีละ 2 ครั้ง
- พื้นที่ทำนา.....ไร่ พื้นที่ทำไร่.....ไร่ พื้นที่ทำสวน.....ไร่
- พื้นที่การเกษตรอื่น ๆไร่ พื้นที่การเกษตรในเขตชลประทาน (เขตสูบน้ำด้วยไฟฟ้า คลองชลประทาน).....ไร่

- ป่าชุมชนกี่แห่ง (ระบุ)จำนวน ไร่
- แหล่งน้ำสาธารณะ 1 แห่ง
- ประปา 1 แห่ง ผู้ใช้ 95 ครัวเรือน บ่อสาธารณะ แห่ง
- โรงเรียน(ระดับ)แห่ง วัด (ระบุ)แห่ง
- จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า 110 ครัวเรือน ร้อยละ 100
- โทรศัพท์สาธารณะ 4 แห่ง ส่วนตัว (เบอร์บ้าน) 60 เครื่อง
- โทรศัพท์มือถือ 318 เครื่อง
- หอกระจายข่าว 1 แห่ง วิทยุชุมชน แห่ง
- ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ชุมชน 1 แห่ง ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน.....แห่ง
- ศาลาประชาคม 1 แห่ง อื่น ๆ

1.5 ข้อมูลงานประเพณี/แหล่งท่องเที่ยว

- สระน้ำพระธาตุ
- ด่านก๊วยสลาก เปรตพี
- งานตักบาตรข้าวเปลือก
- งานปีใหม่เมือง
- งานลอยกระทง
- ล่องแพ

สถานที่ท่องเที่ยวหมู่บ้าน/โบราณสถาน/โบราณวัตถุ

1 วัดหนองห้า

2. แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร.....

1.6 ข้อมูลด้านการบริหารหมู่บ้าน

1.6.1 รายชื่อประธานชุมชนคือ นายนิคม ชมพูแก้ว การติดต่อโทร 08-9261-9655

1.6.2 รายชื่อคณะกรรมการชุมชน

1) นายอนนต์ จันดีวงศ์	2) นางรัชนิกร จันดีวงศ์
3) นายสุข หอมแก่นสาร	4) นายภิญโญ จันดีวงศ์
5) นายอนุชา ฝีกฝน	6) นางอินทิตรา ชมพูแก้ว
7) นายสมาน ฝีกฝน	8) นายสมนึก จำปาแก้ว
9) นายทวี หาญเหมย	

1.6.8 รายชื่อคณะกรรมการบริหารศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล

.....

.....

.....

.....

.....

1.6.9 รายชื่อปราชญ์ชาวบ้านด้านการเกษตร

.....

.....

.....

.....

ปฏิทินฤดูกาล

(แสดงข้อมูลเหตุการณ์ที่เคยเกิดขึ้นในหมู่บ้าน เช่น ภัยธรรมชาติ/โรคระบาด/.....)

เดือน	เรื่อง	สภาพที่เกิด/ผลกระทบ
มกราคม	1 ภัยหนาว 2.....	1. เป็นไข้หวัด หอบหืด แพ้ อากาศ
กุมภาพันธ์	1..... 2.....	1 2.
มีนาคม	1..... 2.....	1. 2.
เมษายน	1..... 2.....	1. 2.
พฤษภาคม	1..... 2.....	1. 2.
มิถุนายน	1..... 2.....	1. 2.
กรกฎาคม	1..... 2.....	1. 2.
สิงหาคม	1..... 2.....	1. 2.
กันยายน	1..... 2.....	1. 2.
พฤศจิกายน	1..... 2.....	1. 2.
ธันวาคม	1..... 2.....	1. 2.

2) จุดเด่นด้านกลุ่ม/องค์กร (ทุนด้านเศรษฐกิจ/สังคม)

ที่	ชื่อกลุ่ม	ปีที่ก่อตั้ง พ.ศ.	วัตถุประสงค์	มีสมาชิก (คน)	เงินทุน (บาท)	กิจกรรมหลัก	ประธานกลุ่ม	ผลดำเนินงาน
1	กองทุนหมู่บ้าน							
2	กลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิต							
3	กลุ่มฌาปนกิจ สงเคราะห์							

3) จุดเด่นด้านทรัพยากรธรรมชาติ (ทุนด้านทรัพยากรธรรมชาติของหมู่บ้าน/ชุมชน เช่น แหล่งน้ำ/ป่า/สถานที่ท่องเที่ยว ธารณะและการใช้ประโยชน์)

ชื่อแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ	ลักษณะการใช้ประโยชน์	หมายเหตุ
-ประปาหมู่บ้าน	-ใช้อุปโภคบริโภค	

2) จุดเด่นด้านภูมิปัญญาชุมชน

ประเภทภูมิปัญญา	ชื่อ-สกุล และที่อยู่ของเจ้าของภูมิปัญญา	ประโยชน์ต่อชุมชนในด้านใด
-หัตถกรรม(งานดอกไม้จันทน์)	-นางหทัยพร ธรรมไหว	-ส่งเสริมรายได้ให้ชาวบ้าน

3) จุดเด่นด้านประเพณี/วัฒนธรรม/กฎ ระเบียบ / ค่านิยมและความสัมพันธ์ของชุมชน (เป็นลักษณะของพื้นที่ที่หล่อหลอมจากประสบการณ์ของรุ่นสู่รุ่น เป็นสำนึกร่วมของคนในชุมชนที่สร้างขึ้นมากำกับดูแลชุมชนให้ดำเนินชีวิตไปตามระบบคุณค่าแนวคิดของชุมชนนั้น ๆ เป็นกฎของหมู่บ้าน)

ประเพณี/กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ต้องทำอะไรบ้าง
-พัฒนาชุมชนในวันพ่อและวันแม่ -ชุมชนเข้มแข็งกรรมการชุมชนเข้มแข็ง -ประชาชนมีการศึกษามีอาชีพมั่นคง -มีความร่วมมือในชุมชน	-สามัคคี	-กางหญ้าตามข้างทางรถไฟ กวาดถนนหนทางทำความสะอาด สะอาดป้าย

2.2) จุดอ่อนของชุมชน (บอกลักษณะจุดอ่อนหรือจุดด้อยของชุมชนด้านต่าง ๆ เป็นปัจจัยภายในชุมชน)

เรื่องที่เป็นจุดอ่อน	มีผลกระทบต่อชุมชนอย่างไร	ควรจะทำอย่างไร
-ชุมชนไม่สามารถให้ชาวบ้านมาประชุมได้ทุกครัวเรือน -มีน้ำท่วมขังเวลาฝนตก -การรวมกลุ่มอาชีพยังไม่เข้มแข็ง -อันตรายจากการสัญจรของยวดยาน -มีพื้นที่ว่างเปล่าเจ้าของไม่ได้ทำประโยชน์มาก -ถนนชำรุดเป็นหลุมบ่อ -ขาดพื้นที่ในการทำกิจกรรมร่วมกัน	-การประชุมมีปัญหา	-ประชาสัมพันธ์ให้บ่อยครั้งทางหอกระจายข่าวหมู่บ้าน

2.3 โอกาสของชุมชน (เป็นปัจจัยภายนอกชุมชนที่จะส่งเสริมและสร้างโอกาสให้ชุมชนได้สามารถพัฒนาได้)

เรื่องที่เป็นโอกาส	มีผลกระทบต่อชุมชนอย่างไร	ชุมชนควรจะสร้างโอกาสอย่างไร
-ได้รับการสนับสนุนจากองค์กรต่าง ๆ เช่น บริษัท, วัด, โรงเรียน -มีเส้นทางคมนาคมสะดวกใกล้เมือง -อยู่ใกล้มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง		

2.4 ข้อจำกัดของชุมชน (เป็นปัจจัยภายนอกและเป็นเงื่อนไขที่จะทำให้การพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชนไม่บรรลุเป้าหมาย)

ข้อจำกัด	มีผลกระทบต่อชุมชนอย่างไร	จะแก้ไขข้อจำกัดอย่างไร
-ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากหน่วยงานน้อยและล่าช้า		

ส่วนที่ 3

สภาพปัญหาและการวิเคราะห์ปัญหาของหมู่บ้าน/ชุมชน

3.1 สภาพปัญหาของหมู่บ้าน

ที่	ประเภทปัญหา	สภาพปัญหาที่เกิดขึ้น	ผลกระทบจากปัญหา
1	<u>ด้านโครงสร้างพื้นฐาน</u> (ถนน, น้ำดื่ม, น้ำใช้, น้ำเพื่อการเกษตร, ไฟฟ้า, ที่ดินทำกิน, การติดต่อสื่อสาร)	ถนนเป็นหลุมเป็นบ่อ ไม่ได้รับการพัฒนา	จากการขับรถเร็ว
2	<u>ด้านเศรษฐกิจ</u> (การมีอาชีพ, รายได้, หนี้สิน การประกอบอาชีพของคนในชุมชน, ผลผลิตการเกษตร, การลดรายจ่าย, เพิ่มรายได้, การประหยัด และการออม)	ไม่มีเงินทุนเพียงพอ	มีหนี้สินเยอะ
3	<u>ด้านสังคม การเมือง การปกครอง</u> (กลุ่มองค์กรในชุมชน, การสงเคราะห์, การป้องกันยาเสพติด, ส่งเสริมประชาธิปไตย ฯลฯ)	วัยรุ่นมั่วสุม	ครองครัวแตกแยก

ที่	ประเภทปัญหา	สภาพปัญหาที่เกิดขึ้น	ผลกระทบจากปัญหา
4	<u>ด้านการศึกษา,ศาสนา,วัฒนธรรม</u> <u>ประเพณี</u> (การสนับสนุนด้าน การศึกษา,ข่าวสารข้อมูล,การปลูก จิตสำนึก,การถ่ายทอดภูมิปัญญา ฯลฯ)		
5	<u>ด้านสาธารณสุข</u> (สุขภาพ,การ ป้องกันรักษาโรค,การสนับสนุน องค์กร,โรคติดต่อ,โรคระบาด,สุข นิัยด้านสาธารณสุข)		
6	<u>ด้านสิ่งแวดล้อมและ</u> <u>ทรัพยากรธรรมชาติ</u> (การอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ ฯลฯ)		

3.2 การวิเคราะห์ปัญหาของหมู่บ้าน/ชุมชน

ที่	ชื่อปัญหา	สาเหตุและปัญหา	ความต้องการของชุมชน	แนวทางการแก้ไขปัญหา
1	<u>โครงสร้างพื้นฐาน</u>			
2	<u>ด้านเศรษฐกิจและ</u> <u>การมีอาชีพ รายได้</u> <u>และ มีงานทำ</u>			
3.	<u>ด้านสังคม,การเมือง</u> <u>การปกครอง</u>			

ที่	ชื่อปัญหา	สาเหตุและปัญหา	ความต้องการของชุมชน	แนวทางการแก้ไขปัญหา
4.	<u>ด้านการศึกษา/</u> <u>วัฒนธรรม ประเพณี</u>			
5.	<u>ด้านสาธารณสุข</u>			
6	<u>ด้านสิ่งแวดล้อมและ</u> <u>ทรัพยากรธรรมชาติ</u>			

ส่วนที่ 4

ยุทธศาสตร์ การพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชน

- 4.1 วิสัยทัศน์ (สิ่งที่ชุมชนมุ่งหวังอยากให้เป็นในอนาคต) คือ
 - 1) มีความสามัคคี ปราศจากสิ่งเสพติด
 - 2) ถนนปลอดภัยน่าอยู่
 - 3) ความสะอาดสวยงามด้านสาธารณสุขโลก
- 4.2 พันธกิจ (สิ่งที่ชุมชนต้องร่วมมือกันทำเพื่อให้หมู่บ้านเป็นไปตามที่มุ่งหวัง)
 - 1) พัฒนาหมู่บ้านเนื่องในวันสำคัญต่าง ๆ
 - 2) ร่วมประชุมเพื่อแสดงความคิดเห็นร่วมกัน
 - 3) ร่วมกันทอดผ้าป่าสามัคคีในนามของหมู่บ้าน
- 4.3 ประเด็นยุทธศาสตร์ (เรื่องต่าง ๆ ที่ชุมชนจะทำได้ให้บรรลุตามวิสัยทัศน์)
 - 1) ร่วมมือกันพัฒนาหมู่บ้าน
 - 2) ทำเรื่องของงบประมาณในการแซมแซมถนน และร่วมกันลงมตินที่ประชุม
 - 3) ออกแบบสอบถามให้กับชาวบ้านในหมู่บ้าน

4.3 แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม (สิ่งที่จะทำเพื่อให้หมู่บ้านได้บรรลุตามที่ได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ประกอบด้วย กิจกรรมที่ชุมชนทำตัวเอง
(พึ่งตนเอง:พ ,กิจกรรมที่ชุมชนต้องขอความร่วมมือบางส่วน:ร,กิจกรรมที่ต้องขอรับการสนับสนุนจากภายนอก:ส)

ที่	ชื่อโครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย	ระยะเวลา ดำเนินการ	งบประมาณ	แหล่งงบประมาณ				หมายเหตุ (สาระกิจกรรม)
					ชุมชน	เทศบาล	รัฐบาล	อื่น ๆ	
1	ก่อสร้างท่อระบายน้ำซอยรวมโชค 2, 3 , ซอยโชคดี	ชุมชนป่าแลว 2	ปี 2558		-	/	/	/	ส
2	ปรับปรุงระบบท่อระบายน้ำ ซอยรวมใจพัฒนา 2	ชุมชนป่าแลว 2	ปี 2558		-	/	/	/	ส
3	ก่อสร้างถนนพร้อมท่อระบายน้ำซอยริมทุ่ง	ชุมชนป่าแลว 2	ปี 2558		-	/	/	/	ส
4	ขยายเขตไฟฟ้าซอยปู่เจ้า	ชุมชนป่าแลว 2	ปี 2558		-	/	/	/	ส
5	ก่อสร้างถนนพร้อมท่อระบายน้ำข้างบ้านเลขที่ 466 จนถึงข้าง โรงเรียนจิตต์อารีย์	ชุมชนป่าแลว 2	ปี 2558		-	/	/	/	ส
6	ส่งเสริมอาชีพของแม่บ้านในชุมชน	ชุมชนป่าแลว 2	ปี 2558		-	/	/	/	ส

ส่วนที่ 5
ภาคผนวก